

**ОТЗИВ ЗА ДВЕ МОНОГРАФИИ
НА ПРОФ. Д-Р АННА ТРОШЕВА-АСЕНОВА: „АКЦЕНТИ НА
ПЕДАГОГИЧЕСКАТА ПОДКРЕПА ПРИ ДЕЦА С ФИЗИЧЕСКИ
УВРЕЖДАНИЯ, ДВИГАТЕЛНИ НАРУШЕНИЯ И ХРОНИЧНИ
ЗАБОЛЯВАНИЯ“ (2024) И „МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО
ПО ПИСАНЕ ПРИ ДЕЦА С ЦЕРЕБРАЛНА ПАРАЛИЗА
И ДРУГИ ДВИГАТЕЛНИ НАРУШЕНИЯ“ (2025)**

проф. гнн Милен Замфиров

<https://doi.org/10.60059/SPL.2024.2.57-60>

**REVIEW OF TWO MONOGRAPHS
BY PROF. DR. ANNA TROSHEVA-ASENOVA: “KEY ASPECTS
OF PEDAGOGICAL SUPPORT FOR CHILDREN
WITH PHYSICAL DISABILITIES, MOTOR IMPAIRMENTS,
AND CHRONIC ILLNESSES” (2024) AND “METHODOLOGY OF
TEACHING WRITING TO CHILDREN WITH CEREBRAL PALSY
AND OTHER MOTOR IMPAIRMENTS” (2025)**

Prof. Dr. Sc. Milen Zamfirov

REVIEW

РЕЦЕНЗИИ

В две последователни години – 2024 и 2025 – излязоха от печат две монографии на нашата колега проф. д-р Анна Трошева-Асенова:

„Акценти на педагогическата подкрепа при деца с физически увреждания, двигателни нарушения и хронични заболявания“ (2024) и „Методика на обучението по писане при деца с церебрална парализа и други двигателни нарушения“ (2025).

Монографиите са взаимносвързани, като се допълват академично органически.

В „Акценти на педагогическата подкрепа при деца с физически увреждания, двигателни нарушения и хронични заболявания“ (издание на Университетско издателство „Св. Климент Охридски“), на която имам честта да бъда и рецензент, върху 256 страници проф. Трошева-Асенова поставя акцент върху педагогиката на деца с невросоматични заболявания. Всъщност тази тема някак си винаги е стояла встрани от погледа на повечето изследователи за сметка на четирите големи групи – на интелектуалните затруднения, зрителните нарушения, слуховите нарушения и невроразвитийните нарушения. А децата и лицата от спектъра на невросоматичните заболявания в действителност са също голяма група, с която се сблъскват често в училищна среда специалистите.

Може да се каже, че проф. Трошева-Асенова продължава академичното дело на покойния доц. д-р Ивайло Петров, който полагаше много усилия за развитието на тази научна област.

Съвсем логично проф. Трошева-Асенова отделя значимо внимание на най-голямата група от разглежданата област, а именно детската церебрална парализа. Самото нарушение винаги е предизвиквало интерес както заради физическите и физиологичните предизвикателства, които непрекъснато тласкат изследванията в областта на терапията, така и заради чисто академичните изисквания пред учителите при работа с тези деца.

Авторката се спира на различни помощни средства за учебните дейности, както и подробно и компетентно описва основните терапии, които са най-подходящи за работа с децата с церебрална парализа, като позиционна терапия, игрова терапия, Монтесори терапия, арт терапия, сензорна терапия, комуникативна терапия.

Допълнителен плюс на монографията е и третата част – „Психолого-педагогическа подкрепа на деца с тежки и хронични заболявания“, в която се проследяват разнообразни форми на подкрепа. Особена приложимост имат насоките за подпомагане на детето в болнична среда. Това е належащо и поради факта, че преди години бяха закрити болничните училища и вече болнични учители съществуват само на хартия, докато проблемите си остават същите.

Тук се представят и подходи като музикотерапия, двигателна терапия, куклотерапия, библиотерапия, зоотерапия.

За да бъде монографията изчерпателна и отговаряща на заглавието си, неслучайно е добавена и информация за хронични заболявания като епилепсия, диабет, астма, сърдечно-съдови заболявания и др. По този начин изданието придобива пълен и цялостен вид, което е и сериозно достойнство на научните търсения на проф. Трошева-Асенова.

В заключение, това е първата книга по темата от може би над четвърт век, написана така задълбочено, съвестно и с отговорност към нейните читатели – колеги и студенти.

Както отбелязах, „Методика на обучението по писане при деца с церебрална парализа и други двигателни нарушения“ (ИК СТЕНО, 140 с.) може да се разглежда като естествено научно продължение и развитие на темата за двигателните нарушения. Професор Трошева-Асенова прецизно насочва вниманието си върху диагностиката, описанието и обучението на децата с церебрална парализа.

Още от началото на систематизирането си като нарушение церебралната парализа не престава да буди интерес и да провокира нови и нови научни експерименти и публикации.

Отново ще подчертая, че подобна книга намира своето място в научния свят след дълги години на затишие и липса на публикации от нашата университетска област. Увлечени в модни течения, като че ли забравяме същността на специалната педагогика, неразривна част от която са изследванията на децата с церебрална парализа.

У някои бъдещи читатели е възможно да възникне въпросът – а дали има основание да я купим и четем? Бързам да споделя, че тези евентуални притеснения са безпочвени. Фактът, че проф. Трошева-Асенова се фокусира върху едно от най-важните академични постижения – развиването на умения за писане при децата с церебрална парализа, категорично отхвърля всяко съмнение, че книгата е безполезна, точно обратното. Силна подкрепа за това твърдение е и собственото изследване на авторката – „Експериментални данни за равнище на предогомотителните и писмените умения на учениците с ДЦП“, което придава завършен облик на научния труд.

За мен интерес, а и не само за мен, представляват и приложенията със съответните насоки за масаж на пръстите и ръцете, тест за функционални умения на водещата (активната) ръка, критерии за наблюдение в режимни моменти.

Читателите единствено ще спечелят, ако добавят в библиотеката си в комплект и двете книги. Така със сигурност се гарантира широк и едновременно научно задълбочен поглед върху разглежданите проблеми, с които много малко изследователи се занимават. А това прави наистина находка двете монографии на проф. Трошева-Асенова.

БИБЛИОГРАФСКИ ДАННИ ЗА ИЗДАНИЯТА

Трошева-Асенова, А., 2024. Акценти на педагогическата подкрепа при деца с физически увреждания, двигателни нарушения и хронични заболявания. Научни рецензенти: проф.гпн Милен Замфиром, доц.г-р Пенка Шанкова. ISBN 978-954-07-6046-9, УИ "Свети Климент Охридски", София

Трошева-Асенова, А., 2025. Методика на обучението по писане при деца с детска церебрална парализа и други двигателни нарушения. Научни рецензенти: проф.гпн Цветанка Ценова, доц. г-р Анна Георгиева. ISBN 978-619-241-381-1, Издателство „Стено“, Варна